

TONG YULDUZI

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqarib boshlagan

№ 4 (66337)
2002 yil 25 yanvar, juma

Sotuvda erkin narxda

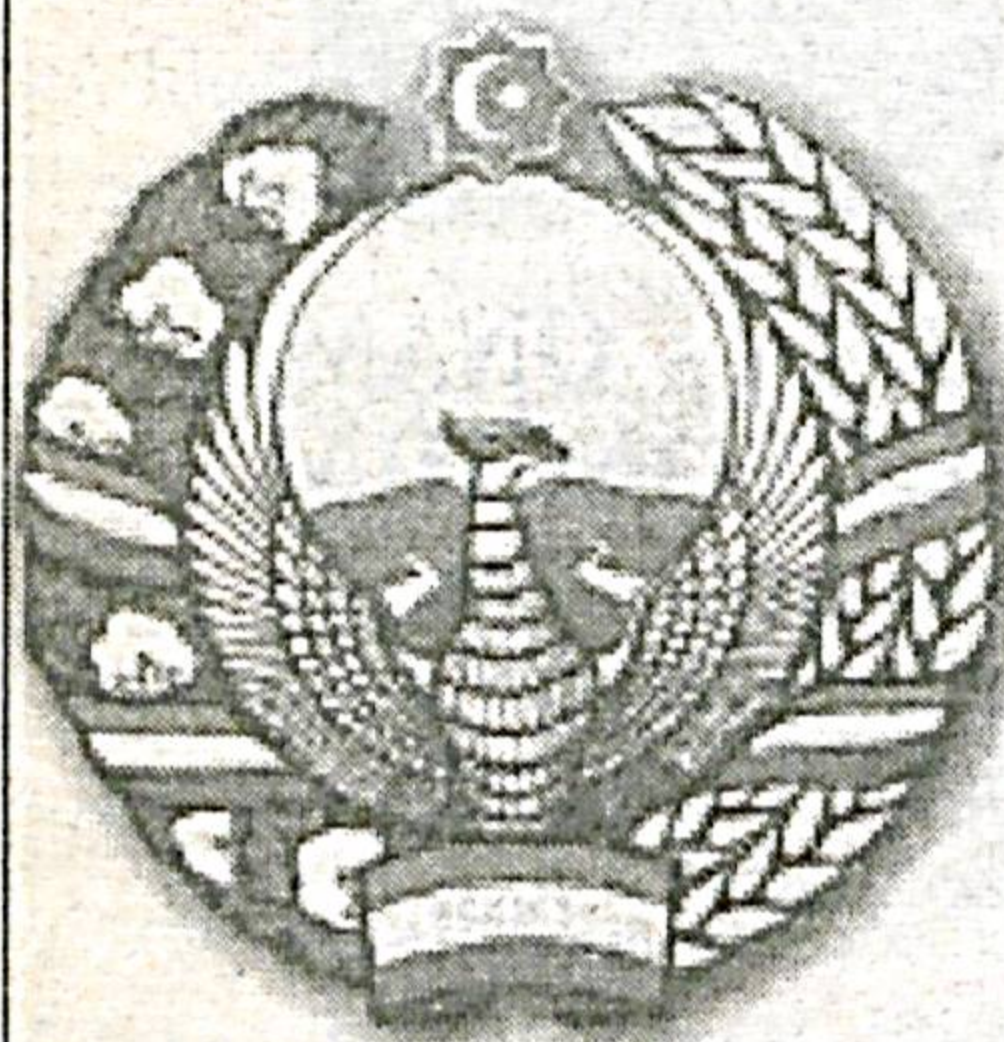
2002 yil 27- yanvar O'zbekiston Respublikasi referendumi kuni

Oliy majlisning 2- chaqiriq 7- sessiyasida 27- yanvar kuni umumxalq referendumini o'tkazilishi belgilandi. Referendumda Oliy Majlis

Bo'ston mahallalarida ham bu ishlar juda yaxshi olib borilmoqda. Referendum kuni oldidan maktabimizda tadbir bo'lib o'tdi. Tadbirida maktabimiz

berdilar.

Ular yig'ilganlarga referendum va undan joy olgan masalalar haqida tushuntirib, so'ng Bo'ston va Xuvaydo



REFERENDUM OLDIDAN



parlamentini 2 palatali qilish hamda prezidentning konstutsiyaviy kafolatini 5 yildan 7 yilgacha uzaytirish kabi masalalar o'rin olgan. Barcha mahallalarda istiqomat qiluvchi aholiga referendum to'g'risida tushuntirish ishlari olib borilmoqda. Shu jumladan, Xuvaydo va

direktori Kozim aka Agzamov, Xuvaydo mahalla raisi Fotix aka Asqarov, Bo'ston mahalla qo'mita raisi Abdusalom aka Atametov va ma'naviyat ishlari bo'yicha o'rinbosar Farida opa Atametovalar ishtirok etishdi. Tadbirni maktabimiz direktori Kozim aka Agzamov ochib

mahalla raislari o'z mahallalarida referendumga qanday tayyorgarlik ishlari olib borilayotgani haqida gapirib berdilar. Tadbirga tashrif buyurganlar referendum to'g'risida o'zlarini qiziqtirgan savollar bilan murojaat qilishdi. Yig'ilish juda katta bahs munozaralarga ulanib ketdi. Tadbir so'ngida yig'ilganlar 27- yanvar kuni barchalari bir dam bo'lib ishtirok etishlarini ta'kidlab o'tdilar.

Mahmudjon AZIMOV,
Shayxontohur tumani
169- maktabning
5- «G» sinf o'quvchisi.

«Tong yulduzi» gazetasining hurmatli o'quvchilari!

Xalqaro Qizil Xoch Qo'mitasining (XOXQ) Markaziy Osiyodagi mintaqaviy Vakolatxonasi ta'lim dasturlari bo'limi umumiy o'rta ta'lim maktablarining 11-

s i n f
o'quvchilari, akademik-litsey va kasb-hunar kollejlarning talabalariga mo'ljallangan «Men insoniylikni qanday tushunaman?» tanlovning yakunlarini chiqaradi. Tanlov yakuniga ko'ra - birinchi o'rinni Jizzax viloyatidan Komila Ibodova;

- ikkinchi o'rinni Toshkent shahridan Yevgeniy Kornilov; - uchinchi o'rinni esa Andijon shahridan Ulug'bek Ortiqovlar egalladi.

XOXQning Markaziy Osiyodagi Mintaqaviy Vakolatxonasi ta'lim dasturlari bo'limi va «Tong yulduzi» muharririyati hamda «Inson va jamiyat kursi bo'yicha qo'shimcha o'quv qo'llanmasi»ning mualliflari g'oliblarni samimiy tabriklab,

Tanlov yakunlari

o'qishlarida katta muvaffaqiyatlar, sog'lik, baxt-saodat tilaydilar.

Tanlovning yakunlovchi bosqichida XOXQning Markaziy Osiyodagi Mintaqaviy Vakolatxonasi

ta'lim dasturlari bo'limi boshlig'i, XOXQ delegati janob David-Pyer Marke va ushbu bo'limning xodimlari, «Tong yulduzi» va «Klass» gazetalar muharrirlari hamda g'oliblar ishtirokida davra suhbat o'tkazildi. Janob David-Pyer Marke hozirgi davrda XOXQning turli mintaqalarida qurolli mojarolar paytidagi faoliyati, XOXQ ta'lim dasturlar bo'limi tomonidan Markaziy Osiyo respublikalarida olib borilayotgan ishlar haqida qiziqarli ma'lumot berdi. Davra suhbat paytida g'oliblarga qimmatbaho sovinlar topshirildi.

4- sahifani o'qing va bilimlaringizni kengaytiring.

Sinf doshlar davrasidagi kichik, ammo zehni, aqli, fikrlashi bilan ajralib turgan bolajon diqqatimni tortdi. Ismi Sarvar ekan. Toshkentdagi 220- maktabning 9- «A» sinf o'quvchisi Sarvar bilan suhbatimizni tengdoshlariga o'rnak bo'ladi, degan niyatda e'tiboringizga havola etishni lozim topdik.

- Sarvarjon, suhbatni noana'naviy savoldan boshlasak. O'g'il va qiz bolalar do'st bo'lishi mumkinmi?

- Vaqtincha do'st bo'la oladi. Keyinchalik muhabbatga aylanib ketadi.

- Unday bo'lsa qizlardan do'stingiz bormi?

- Sinfimizda 15 nafar o'g'il bola, 12 nafar qiz bola o'qiydi. O'g'il bolalar yaqin do'stlarim. Hammalari bilan yaqinmanu qizlardan Shahzoda, Feruza bilan do'stman. Feruza bilan ingliz tili mashg'ulotlariga birga boramiz, dars tayyorlaymiz, sirdoshmiz. Lekin bu do'stligimiz muhabbatga aylanmaydi.

-Sabab?

- Sinf doshim Feruzadan 2 yosh kichikman. Onam Surayyo Ibragimova muallimalar, 5

yoshimda ular bilan birga maktabga chiqib yurardim, o'qish, yozishni bilganim uchun direktorimiz Zebo opa meni 1-

KICHIKNA DEMANG BIZNI...

sinfga olib kirdilar. Keyinchalik shu sinfda o'qib ketdim.

- Sinf doshlariningizdan kichikligingiz sezilmaydimi?

- Ko'rib turibsiz, bo'yim bilan seziladi. O'qishlarim bilan sezilish-sezilmasligini ustozlarim aytishar.

- Aytgancha, q a y s i ustozlaringizni hurmat bilan tilga olasiz?

- Matematikadan dars beruvchi ustozim, sinf rahbarim Ma'rifat Xudoyberganova, alifboni o'rgatgan birinchi ustozim La'lixon Zoitova, kimyo bilimdoni Gulchehra Abdullayeva, biologiya fanini o'rgatuvchi Shohida Jo'rayeva, adabiyot sehridan

bahramand etuvchi Mazluma Abdullayeva 1- sinfdan to shu kungacha tarbiyachilik qilayotgan Qumri opa (oyi deb ataymiz) ustozlarimizni, ularning mazmunli darslarini orziqib kutaman.

- Sarvar, darsdan so'ng nima ish qilaisiz?

- To'rt yil «uchqun» sport kompleksiga, tennisga qatnadim. Tennisda harakat, hushyorlik, qo'l kuchi yetakchi o'rinda turishi bilan menga yoqadi. Hozir esa haftada uch kun «Buloq» sport majmuasiga borayapman. Suzishni suv ustida, suv ostida, delfin usulida, kalla tashlash kabi turlarini

Sergey akadan o'rganayapman. O'g'il bola uchun sport birinchi o'rinda turishi kerak. U o'zini himoya qila bilishi, o'z kuchiga ishonishi lozim.

- Sarvar, adabiy tilda ruscha qo'shimmay ravon gapirar ekansiz. Bu kimning ta'siri?

- Buvajonim Habibullo Bektemirov Vazirlar Mahkamasi

Atamashunoslik qo'mitasi raisining o'rinbosarlari. Buvijonim Muhayyo aya uzoq yillar pedagogika bilim yurtida dars berganlar. Ular doim menga ona

tilini hurmatlash haqida, odob-axloq haqida gapiradilar, nasihat qiladilar. Men ham ularga munosib n a b i r a bo'lgim keladi.

- Sarvar, k u n d u z i d a r s d a bo'lsangiz, darsdan so'ng q o ' s h i m c h a darsga borsangiz, suzish, tennis bilan shug'ullansangiz, bo'sh vaqtigingiz bo'ladimi?

- Bo'sh vaqtim yo'q, ammo ba'zi ishlarni o'zim bajaraman. Milliy taomimiz - palovni damlayman, kiyimlarimni o'zim dazmollayman. Ko'p qavatli uyda yashashimizga qaramay, uy hayvonlarini boqishga qiziqaman. Toshbaqa ham, tog'orada ikki kun tirik baliq ham boqib ko'rdim. Orzuim - hovlida yashab, zotdor it, xo'roz,

tovuq, kurka, tipratikan boqish. Hayvonot olamini yaxshi ko'raman.

- Toshbaqa boqqan ekansiz, hozir ham bormi?

- Javobini ayam aytsalar yaxshi bo'lardi. Toshbaqamni ayam yoqtirmaydilar. Qog'oz qutida boqayotgandim, hadeb qitirlataveradi, keyinchalik hovlida boqarsan, derdilar. Bir kun kelsam, toshbaqa yo'q. Qani, desam, kasal bo'lib qoldi,

shifoxonada, dedilar. Shifoxonadan qaytishini kutayapman.

- Sarvarjon, kelgusida kim bo'lmoqchisiz?

- Dadajonim bir necha do'konni boshqaradilar. Ishbilarmon, tinib-tinchimas insonlar. Ularga havas qilaman, kelgusida ota kasbini davom ettirib xalqimiz dasturxonini to'kin-sochin qilish niyatidaman.

Sarvarjon kabi bolajonlar ko'p bo'lsa, o'zbek xalqi shuhrati yanada oshadi.

Suhbatdosh:
Gulyuz VALIYEVA.

ADABIYOT DUNYOSIGA SAYR

Odamzotni insoniylikka da'vat e'ladigan, o'qimishli va dono qilib tarbiyalaydigan ustozlar biz uchun ma'naviy ota-onadir. Shunday ekan, men qalb me'mori - ustozim haqida so'z yuritmoqchiman.

Ona tili va adabiyot fani o'qituvchim, sinf rahbarim Xurshida opa Safayeva o'z kasbining mohir ustasi. Ular darsni qiziqarli o'yin tarzida o'tkazadilar. Adabiyotning sirli dunyosiga sayr qildiradilar. Ona tilidagi qoidalarni suv qilib ichiradilar. Ayniqsa, ularning jonkuyarligini aytmaйсizmi? «Hozir o'tayotgan mavzularni umrbod eslab qolishingiz shart, - deydi Xurshida opa, - chunki oliy o'quv yurtiga kirmoqchi bo'lsangiz, test savollari darsliklar asosida tuzilgan bo'ladi. Bularni bilmasangiz, ko'zlagan maqsadingizga yetishingiz mushkul». Shunday ekan, keling do'stlarim,

muallimlarimizning aytgan gaplaridan chiqmaylik. Ularning mehnatlarini qadrlab, yutuqlarini olqishlaylik.



Gulasal
MAHMUDOVA,
Buxoro viloyati,
G'ijduvon
tumanidagi
61- maktabning 7-
sinf o'quvchisi.

SHE'RIYAT SO'QMOQLARI

Menga she'riyat so'qmoqlaridan o'tishimga, nazm chashmasiga oshno tutinishimga oq yo'l tilagan ustozim Nazira Hamdamova bo'ladilar. Ular viloyat gazetalariga ham yo'llanma berganlar. Bir necha bor mashqlarim bosilib chiqdi. Maktabimizdagi «Nihol» to'garagi a'zosiman. Endi Respublika miqyosidagi tengdoshlarimga qalb amri, ko'ngil dardi, yurakning o'tli hayqiriqlari bilan yozilgan she'rlarimni havola qilmoqchiman.

Armon qilmas edim hech,
Xalqimga tegsa foydam.
Sho'x qo'shiqlar kuylardim,
Shodlikka to'lsa olam.

Mayli, tuproq bo'lardim,
Undirolsam bir giyoh.
Mayli, men suv bo'lardim,
To'yinsin jumla dunyo.

Mayli, men gul bo'lardim,
Uzib olsin odamlar.
Shu gulni ko'rib dildan,
Quvilsa dardu g'amlar.

Qalbimda ezgu tilak,
Yuzlarda bo'lsin kulgu.
Men insonlar qalbida,
Shodlik bo'layin mangu.

Gulruh XUDOYBERDIYEVA,
Navoiy viloyati, Navoiy tumanidagi «Hazona» shirkat
xo'jaligidagi 9- maktabning 10- sinf o'quvchisi.

XATLAR TEGIRMONI



OTA - ONAM QUVONCHIM

Ota-onam quvonchim,
Mening jonu jahonim.
Qo'llariga gul tutay,
Shirin so'zlarim aytay.

Quvonchli kunlarimda,
Men baxtiyor bo'laman.
Sochlarini silab men
Yuzlaridan o'paman.

Ota-onam quvonchim
Mening jonu jahonim.

Madina AKBAROVA,
Farg'ona viloyati,
Quva tumani,
44- o'rta maktabning
8- «A» sinf o'quvchisi.

TARIX OYLI

2001 yilning dekabr oyi biz uchun juda yaxshi o'tdi. Chunki bizning litseyimizda 1 dekabrda 31 dekabrgacha tarix oyligi nishonlandi. Bizning sinfda ham huquq fanidan ochiq darslar bo'lib o'tdi. Tarix darsida sayohatga bordik. Biz bu oylikda buyuk bobokalonlarimiz, ulug' allomalarimizni yodga oldik. Sinf bilan birgalikda kattagina «Vatan tarixi» deb nomlangan kitob yaratdik. Uning ichiga tarixiy shaxslar haqidagi bitiklarni kiritdik. Biz tarixga nazar solib, qadimgi davrga ham sayohat qildik. Tarix oyligida turli xil savol -javoblar, bahs munozaralarda ishtirok etdik. Bulardan biz bilmagan narsalarimizni bilib oldik.

Kamola USMONOVA,
Alisher Navoiy nomidagi Respublika
Nafis san'at litseyining 10- tarix sinf o'quvchisi.

Biz litseyga ilk bor qadam qo'yganimizda, o'zimizni go'yoki boshqa bir olamga tushib qolganek his qilganmiz. Muhitning betakrorligi ta'rifga til ojizlik qiladi. Yana bu yerda mehribon, ziyrak, mehdariyo, oqil muallimlar saboq berarkan. Oltinchilar litsey bo'yicha eng jazzi sinfdir. Bizga

AJOYIB MUHIT

Sharofat opa, Hurmatoy opa, Mashhura opalar ingliz tilidan ta'lim beradilar. Chunki sinfimiz faqat ingliz tiliga ixtisoslashgan. Shuning uchun ham biz «Kristmas» bayramini sof ingliz tilida nishonladik. Unga o'rmon hayvonlari, yalmog'iz, qaroqchilar hamda lo'li qizlar tashrif buyurishdi. Ularning she'r va qo'shiqlari, go'zal raqslari bayram ko'rkiga ko'rk qo'shdi. «Santa Klaus» barchamizga sovg'a berdi.

Bundan tashqari biz bayramga boshqa maktab, litsey va gimnaziyalarning ingliz tili o'qituvchilarini ham taklif qildik. Kecha hammaga manzur bo'ldi.

Feruza
ABDUAZIZOVA,
Andijon viloyati,
Ulug'nor tumanidagi
16- litseyning 6- sinf
o'quvchisi.



ZAMONAVIY O'ZBEK QIZLARI

O'zbek qizlari deganda ko'z oldimizga nafis qomatli milliy o'zbek ko'ylagini kiygan, sochlari uzun, shirin so'z, chiroyli-nafaqat tashqi dunyosi, balki ichki dunyosi ham go'zal bo'lgan qizlar gavlalanadi. Aslida ham shunday-da. O'zbek milliy ko'ylagini kiymasa-da, egnidagi ko'ylagi o'ziga yarashgan bo'lsa, qilayotgan muomalasi, kattalarga hurmati, umuman yurish -turishi bilan o'zgalarga o'rnak bo'layotgan qizlar bilan faxrlansa arziydi kishi.

Ammo guruch kurmaksiz bo'lmas ekan-da. Ko'cha-kuyda baland ovoz bilan gapirib, moda ketidan quvlab, ochiq-oydin kiyinayotgan o'zbek qizlarini ko'rib «tasanno» degim kelar gohida. Balki ularning bu yurishlari o'zlariga bilinmas, lekin bunday ko'rinishlar, atrofidagi kishilarga salbiy ta'sir ko'rsatadi.



Dilnozabonu
Toshkent Pedagogika kolleji talabasi.

Taniqli rejissyor Shavkat Mahbubov 33 yildan buyon O'zbekiston oynayi jahonida faoliyat ko'rsatib kelayotgan ijodkor. M.Uyg'ur nomidagi san'at institutida ta'lim olgan, sahna va ekran sirlarini o'rgangan. Oliy toifadagi televideniya va kino rejissyori. O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan madaniyat xodimi. Chorak asrdan buyon harbiy vatanparvarlik mavzusidagi hozirgi nomi «Vatanimga xizmat qilaman» televizion jurnalida muntazam rejissyorlik qilib keladi. Bir necha yil muddat «O'zbektelefilm» ijodiy uyushmasiga rahbarlik qildi. Bir-biridan mazmunli va qiziqarli «Men balerinaman», «Qo'shiq bag'rimda jaranglasin», «Bir tomchi suv qadri», «Davomat», «Shohsupaga yo'l» singari saksonga yaqin hujjatli filmlar va film-konsertlarni tasmalarga tushirdi. Orol dengizi muammolariga bag'ishlangan «Orol atrofida», «Qumlar tilga kirganda» telefilmlari «Inson va dengiz» xalqaro festivalida muvaffaqiyatli qatnashib diplom va sovrinlarni qo'lga kiritdi. 2000-2001 yillarda yaratgan ko'p qismli «Sardor» va «Ostona» badiiy filmlari katta shuhrat qozonib, biri sakkiz marta, ikkinchisi qisqa davrda uch marta takror namoyish etildi. Bultur O'zbekiston Respublikasi Mudofaa Vazirligi va Mudofaaga ko'maklashuvchi «Vatanparvar» tashkiloti Qurolli kuchlarning 10 yilligi oldidan «Vatan himoyasida» deb nomlangan

tanlov e'lon qilingan edi. «Sardor» va «Ostona» filmlari uchun teatr va kino san'ati yo'nalishidagi mukofot rejissyor Sh. Mahbubov hamda ssenariy muallifi Yu.Roziqovlarga nasib etdi.

Tanlovda kuzatilgan maqsad, o'sib kelayotgan yosh avlodni va Qurolli kuchlar shaxsiy tarkibini harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, ularning ijtimoiy, siyosiy, ma'naviy, axloqiy tafakkurini yuksaltirishdan iborat edi. Mazkur filmlar shu talablarga to'la javob bergani uchun ham Vatanimiz Qurolli kuchlarining 10 yilligini nishonlash arafasida oynayi jahon ziynatiga aylandi. Mustaqil davlatimizning Qurolli kuchlari Vatan himoyachilari bilan faxrlanish g'ururini qalblarimizda jo'sh urdirib yubordi.

O'z ishidan qoniqmaslik, ijodda yangi-yangi cho'qqilarni zabt etishga intilish Sh.Mahbubovni peshqadam rejissyorlar safiga olib chiqdi. Bolalik chog'ida, boshlang'ich sinflarda o'qib yurgan kezlari qalbida teatr san'atiga otashin muhabbat alanga oldi. U mahorat bilan ijro etgan rollarni tomoshabinlar

olqishlar bilan kutib olishar, qayta-qayta sahnaga taklif

qilishar edi. 1959 yilda o'rta maktabni tugatib bir olam orzular bilan Toshkentga kelib Aviasozlar zavodiga ishga kirdi. Toshkent teatr va rassomchilik institutining

shogirdlariga erkin ijod muhitini yaratib bergan edi. SH. Mahbubov birinchi kursni

bitirgach, harbiy xizmatni

o'tashga chaqirildi.

Harbiy qismda u havaskorlik to'garagini tashkil qildi. Bir qator hayotiy obrazlarni sahnaga olib chiqdi. Ixcham sahna asarlariga rejissyorlik qildi. Uch yildan keyin harbiy xizmatni o'tab yana jonajon zavodi va institutiga qaytib keldi. Taniqli pedagog va ressyorlar A.Sayfiddinov, M. Mahammedovlar qo'lida o'qishni davom ettirdi. Institut sahnasida

«Qutlug' qon» spektaklini yaratgan Yo'ldi, «Tanya»dagi German, «Uylanish»dagi Jevakin obrazlari ustida ishlash yosh ijodkor uchun bir maktab bo'ldi. 1969 yilda institutni tugatgach, ustoz M. Mahammedov tavsiyasi bilan televideniyaning «Yoshlik» studiyasida rejissyor assistenti lavozimida ish boshladi. Oradan ko'p o'tmay iqtidorli va fidoyi inson - jurnalist Irina Grishina

bilan harbiy-vatanparvarlik mavzusidagi telejurnalga rejissyorlik qila boshladi.

Qiyinchiliklardan, ta'nadashnomlardan cho'chimadi, orqaga qaytmadi.

Tomoshabinlarning mehr-muhabbati, mutaxassislarning xolis fikrlari, e'tiroflari, ijodiy yutuqlar uni olg'a boshlayverdi. Ijodiy bahslar, tortishuvlarda toblanib boraverdi. Mehnatning tagi rohat, deganlaridek yillar o'tib, taniqli ya e'tiborli rejissyor bo'lib elga tanildi.

Oynayi jahon zahmatkashlaridan biri Shavkat bobo Mahbubov shu kunlarda 60 yoshlik to'yini nishonlayapti.

Ijodingizga baraka, o'zingizga mustahkam sog'liq tilaymiz, Shavkat bobo.

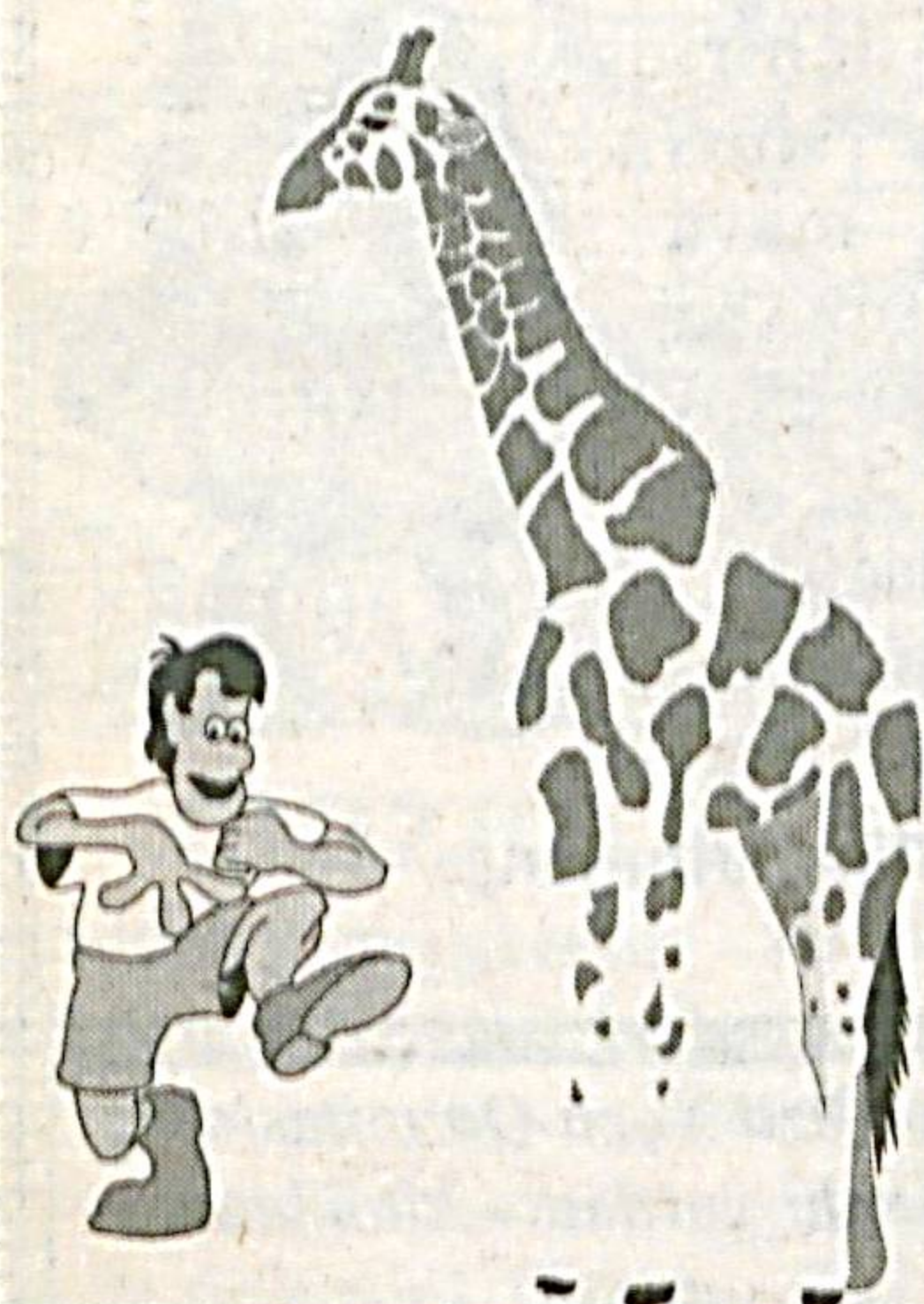
Mirza Anvar KARIMOV.



JIRAFAGA MAZZA-DA!

Sho'xlik, to'polon bilan,
O'tar uning har chog'i.
Ustozlardan dakki yeb,
Cho'zilardi qulog'i.
Uyda ham ukalarning,
Oromini buzadi.
Ota-ona tomondan,
Qulog'i cho'ziladi.
«Jirafaga mazza-da», -
O'zicha o'ylar Hakim.
«Sho'xlik qilsa qulog'in,
Tortolmaydi-da hech kim»...

Jahongir FOZIL,
Farg'ona viloyati,
Bog'dod tumani,
Utlar qishlog'i.



YASHAYMAN

Yashayman hayotda men chaqmoq bo'lib,
Tutagan qalblarda o't yoqmoq bo'lib.
Yashayman dengizday tez oqmoq bo'lib,
Haqiqat ko'ziga tik boqmoq bo'lib.

Yashayman dengizday mavjlanib, to'lib,
G'ayrat, shijoatga borlig'im cho'mib.
Poklikka, soflikka qo'l cho'zganlarni
Yashayman men otash bag'ringa ko'mib.

Gul bo'lib yashayman, bevaqt so'lmay,
Hayotda o'rinsiz, mazmunsiz bo'lmay.
Yashayman xalqimning keragi bo'lib,
Hayotda adashganlar tirtagi bo'lib.

Yashay o'tkir tig'li qalamim bilan,
Badfe'l nokaslarga alamim bilan.
Nohaqliklarni chizib tashlayman,
Qora ko'ngillardan o'zib yashayman.

Gulchehra TOJIBOYEVA,
Andijon viloyati Buloqboshi tumani,
2 - maktab o'qituvchisi.

Ustozlaringiz ijodidan

MEHRIBON QIZCHA

Aya, aya, ayajon,
Qalbm to'la hayajon.
Sochlaringiz silayman,
Sizga to'zim tilayman.

Mehnat qilib tinmaysiz,
Maktabda ham, uyda ham.
Boshimni ham silaysiz,
«Sog' bo'l, bolam, bo'lma kam!»

Non yopasiz azonda,
Goho kirlar yuvasiz.
Olov yoqib qozonga,
Chuchvaralar tugasiz.

Aya, aya, ayajon,
Dam olingiz siz biroz.
Men ham bajarib qo'yay,
Ishingizni ozu-soz.

Supuraman hovlini,
Sepib qo'yay suvlarni.
Idishga suv to'ldiray,
Oyi, yana ne qilay?

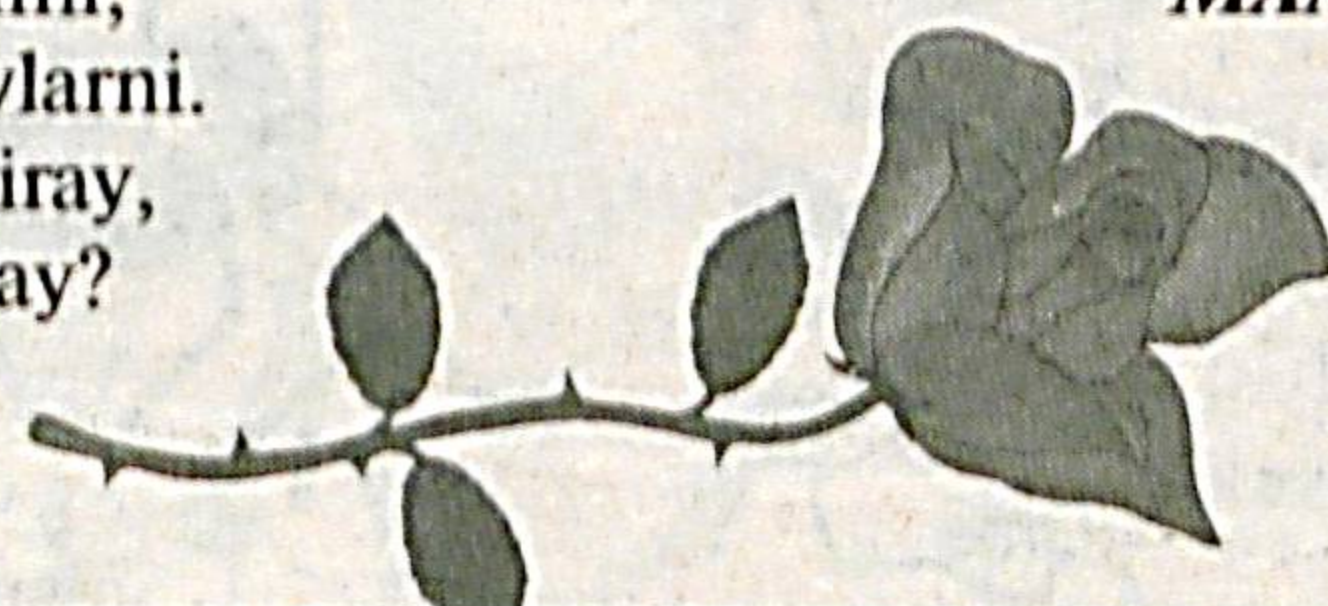
Aytib turing siz ishni,
Bajarayin bir o'zim.
Siz meni maqtab turing
«Esli qiz, dastyor qizim.»

Yozayin men dasturxon,
Siz bo'ling mehmon-mehmon.
Tuzab qo'yay qandu-non,
Men bo'lay saxiy mezbon.

Oldin qo'lim cho'zmayman,
Qanddan ko'zim uzmayman.
Boshlang, oyi, siz tezroq,
Odobni men buzmayman.

Aya, aya, ayajon,
Qalbm to'la hayajon.
Sizga sog'liq tilayman,
Sizga to'zim tilayman.

Maqsudaxon
MAMADALIYEVA.



Xalqaro Qizil Xoch Qo'mitasi (XQXQ) beg'araz, betaraf va mustaqil tashkilot bo'lib, uning faqat insonparvarlikdan iborat bo'lgan missiyasi (vazifasi) urush qurbonlarining, shuningdek, mamlakatdagi ichki zo'ravonlikdan aziyat chekkanlarning hayoti va qadr-qimmatini himoya qilish va ularga yordam ko'rsatishdan iboratdir. U harakat tomonidan qurolli mojarolar paytida amalga oshiriladigan xalqaro yordam operatsiyalariga rahbarlik qiladi.

Bundan tashqari, insonparvarlik huquqi va universal insonparvarlik tamoyillarini targ'ib qilish va mustahkamlash orqali u kishilarning azob-uqubat chekishlarining oldini olishga intiladi. 1863 yilda asos solingan XQXQ Qizil Xoch va Qizil Yarim Oy Xalqaro Harakatining sarchashmasini tashkil qiladi.

Biron kishi nafas olmayotganda, qon oqishi to'xtamayotganda, hushini yo'qotganda yoki zaharlanganda nima qilish kerakligini bilsangiz va harakat qilsangiz, uning hayotini saqlab qolishingiz mumkin.

1. Atrofqa qarang va o'zingiz uchun ham, bemor uchun ham yangi xavf-xatar yo'qlig'iga ishonch hosil qiling.
2. Iloji bo'lsa, jabrlanuvchini ko'zdan kechirmagunlaricha yotgan joyidan qo'zg'atmang. Agar uni boshqa joyga ko'chirish zarur bo'lsa, buni nihoyatda ehtiyotkorlik bilan qiling.
3. Agar jabrlanuvchining ko'ngli behuzur bo'layotganini ko'rsangiz, yonboshlatib qo'ying. Aks holda u nafas olmay qolishi mumkin.
4. Agar u nafas olmayotgan bo'lsa, sun'iy nafas oldiring.
5. Jabrlanuvchi sovuq qotmasligi uchun ustini yoping, yomg'ir va qordan to'sing.
6. Jarohatlangan organni bog'lab, qimirlamaydigan qilib qo'ying.
7. Boshqa joyga olib borishning eng maqbul usulini tanlang.
8. Mumkin qadar tezroq malakali yordam chaqiring.

HUSHDAN KETISH

Jabrlanuvchi hushdan ketganiga ishonch hosil qiling.

Agar u hushini yo'qotgan bo'lsa, nafas olayotgan yoki nafas olmayotganini aniqlang.

Agar u nafas olmayotgan bo'lsa, uni tezroq o'ziga keladigan qilib yotqizing.

Agar nafas olmayotgan bo'lsa, uning bo'g'zini bo'shating.

Uning pastki jag'ini oldinga surib, boshini orqaga shunday engashtiringki, natijada dahani burnidan yuqorida bo'lsin. Tilini bo'g'zi yopilib qolmaydigan qilib oldinga torting.

Jabrlanuvchi nafas ola boshlamasa, unga sun'iy nafas oldiring:

- burnini yoping;
- ichingizga havo oling;
- og'zingizni uning og'ziga qo'yib, har besh soniyada bir marta uning o'pkasiga havo kiriting.

QON OQISHINI TO'XTATISH

Bog'lash. Deyarli har qanday qon oqishini jarohatga bir necha qavat toza latta bosib to'xtatish mumkin. Yaraga latta qo'yib, uni qattiqroq tortib bog'lang.

Jabrlanuvchini biroz ko'tarish.

Yaradorni shunday ko'taringki, uning yarasi yuragidan yuqorida bo'lsin. Agar jarohat bosh yoki bo'yinda bo'lsa, uning boshi va yelkalarini ko'taring.

TOMIRNI SIQIB QONNI TO'XTATISH

Agar qon oqishi to'xtamasa, jarohatdan yuqoriroqda arteriyani suyakkacha bosib, siqib qo'yish kerak.

Qo'lda. Qo'ltiq bilan tirsak

oralig'ida.

Oyoqda. Son bilan tana orasidagi bukiladigan joyda (oyoqning o'zida ems).

BOVLIQ(JGUT)LAR XAVFLI!

Ularni boshqa iloj qolmagan hollardagina ishlatilg.

1. Eni kamida 5 sm. keladigan matodan bovliq tayyorlang (arqon, neylon, ayollar paypog'i, simdan foydalan-mang).
2. Bovliqni yaradan yuqoriroqqa, qo'l (yoki oyoq)ning shikastlanmagan qismiga shunday qo'yingki, uni

tortib bog'laganda sirpanib, chiqib ketmasin.

3. Matoni qo'l (oyoq)ga ikki marta o'rab, uning bir uchini ikkinchisi ustiga qo'ying, keyin ikkala uchini bir-birining ostidan o'tkazing.

4. Kalta, mustahkam tayoqcha olib, uni yarim tugunga ko'ndalang qo'ying hamda matoning ikkala uchini tayoqcha ustiga chiqarib tuting.

5. Tayoqchani aylantirib, bovliqni taranglashtiring. Uni qon oqishi to'xtamaguncha aylantiring.

6. Bir parcha matoni tayoqcha uchiga tugib, uni qo'l (yoki oyoq)ga bog'lab qo'ying. Bunda tayoqcha orqaga aylanib, bovliq bo'shashib ketmasligi kerak.

KO'KRAK QAFASI YARALANIB, TESHILISHI

Agar o'q yoki boshqa o'tkir narsa ko'krak qafasini teshgan bo'lsa, nafas olgan va chiqargan vaqtda hushtakka o'xshash ovoz chiqadi. O'pka kollapsi yuz bermasligi uchun teshikni yopish zarur.

Uni qo'l, polietilen xalta, leykoplastir yoki bir necha qavat qilib taxlangan toza mato bilan yopish mumkin.

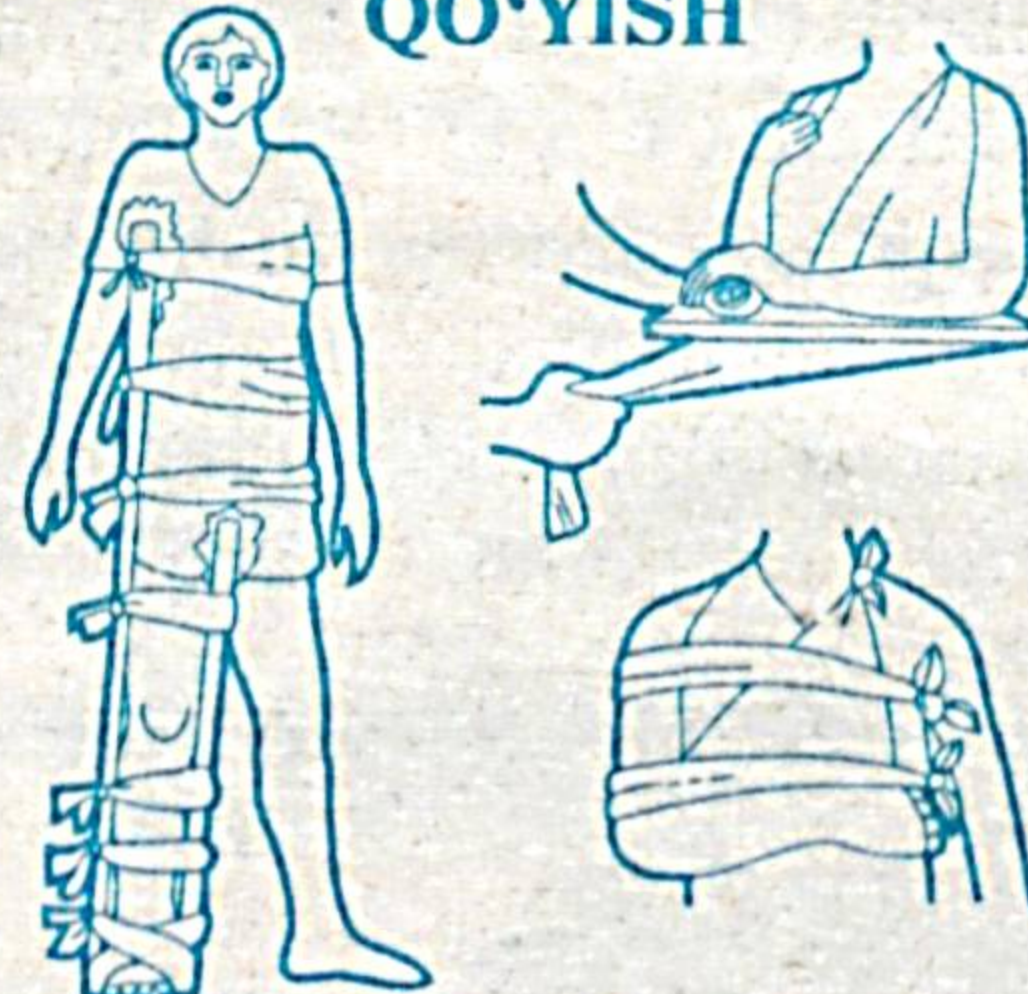
Yarador hushini yo'qotgan yoki yo'qotmaganidan qat'iy nazar, uning jarohatlangan tomonini pastga qilib yonboshlatiladi.



YARANI BOG'LASH



QIMIRLAMAYDIGAN QILIB QO'YISH



QORIN BO'SHLIG'I YARALANISHI

Jarohatga toza mato bosib. Agar ichaklar yoki boshqa ichki a'zolar tashqariga osilib qolgan bo'lsa, ularni joyiga qaytarishga urinmang.

Yaradorni imkon qadar qulayroq yotqizing. Oyoq tizzalarini bukib, ostiga o'ralgan to'shakcha qo'ying. Shunday qilinganda qorin bo'shlig'i devoriga tushadigan bosim kamayadi.

Jabrlanuvchiga suv ham, ovqat ham, sigaret ham bermang. Hatto o'zi so'rasa ham, bu narsalarni berish mumkin emas.

ELEKTR TOKI URISHI

Elektr tokini o'chiring. Agar buning iloji bo'lmasa, elektr simini biron xavfsiz narsa bilan jabrlanuvchidan olib tashlang.

Bu narsa tok o'tkazmaydigan buyum bo'lishi kerak. Bunday hollarda tayoq, buklangan gazeta, rezina tagchamli poyafzal, kedalar, kiyim kabildan foydalanish mumkin, lekin ular quruq bo'lishi shart. Tokni o'chirmaguningizcha yoki simni olib tashlamaguningizcha jabrlanuvchiga aslo tega ko'rmang.

Jabrlanuvchi nafas olmayotganiga, nafas yo'llari bo'shligiga ishonch hosil qiling. Zarurat bo'lsa, unga sun'iy nafas oldiring.

Agar jabrlanuvchi hushsiz yotgan, lekin nafas olayotgan bo'lsa, uni xavfsiz holatda yotqizing.

Ehtiyot choralari:

Elektr bilan ishlaganda qo'llaringiz albatta quruq bo'lsin. Hech qachon ho'l pol, kursi yoki stoldagi elektr asboblardan foydalanmang.

KUYISH

- kuyan joylarga faqat toza sovuq suv quyish mumkin. Og'riq susaymagunicha, taxminan o'n daqiqa davomida yaraga suv oqizib turing;

- kuyan terida chiqqan pufakni hech qachon yormang;

- hech qachon kuyan joyga yopishib qolgan kiyimni ajratib olmang;

- jabrlanuvchiga ko'p suyuqlik ichiring. Masalan: shirin choy, meva sharbati, suv (bir litriga ikki choy qoshiq tuz aralashtiriladi).

Hushdan ketgan odamga hech qachon suv ichirishga urinmang.

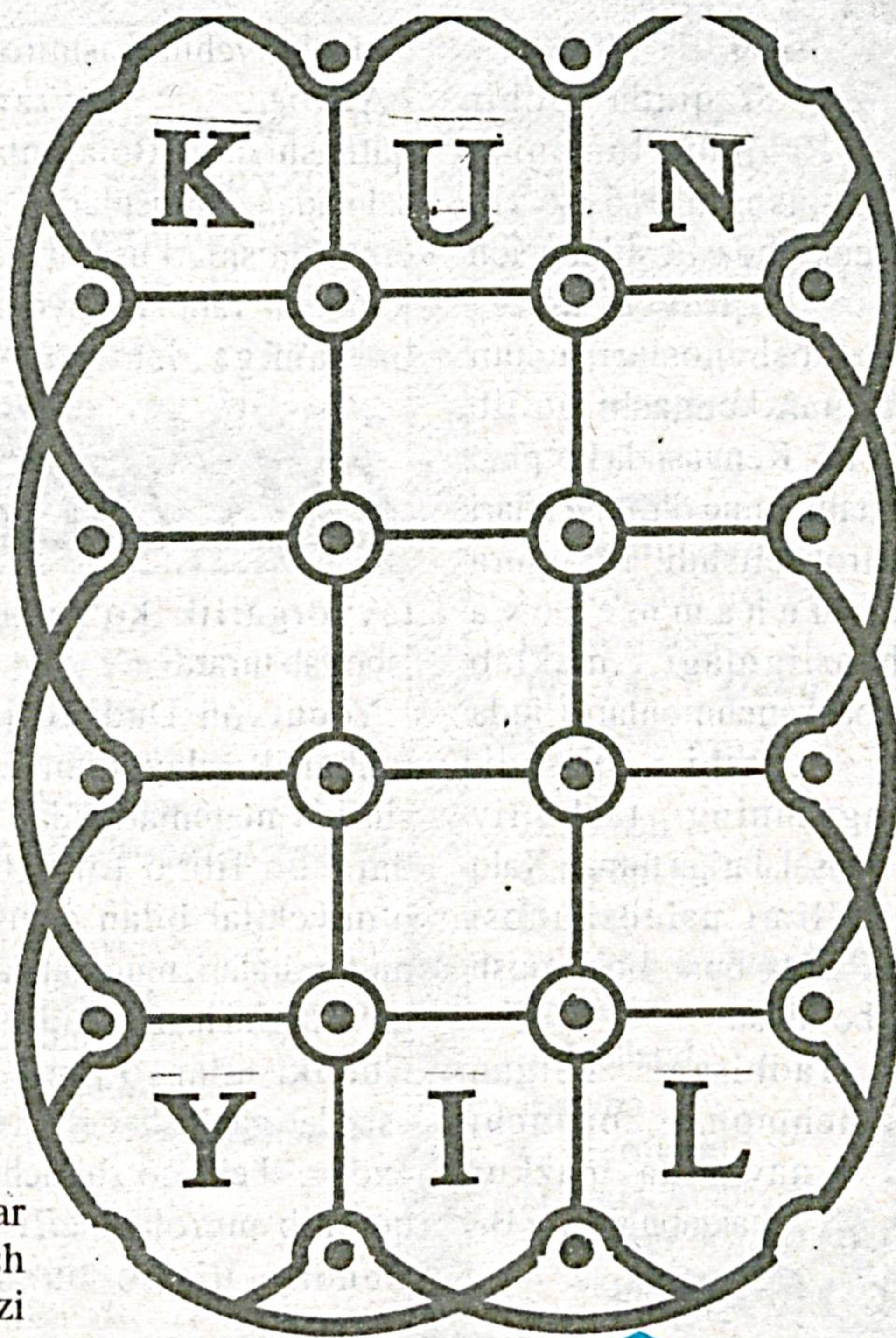


Xalqaro Qizil Xoch Qo'mitasining «Birinci yordam» kitobidan olindi.



Aziz bolalar!

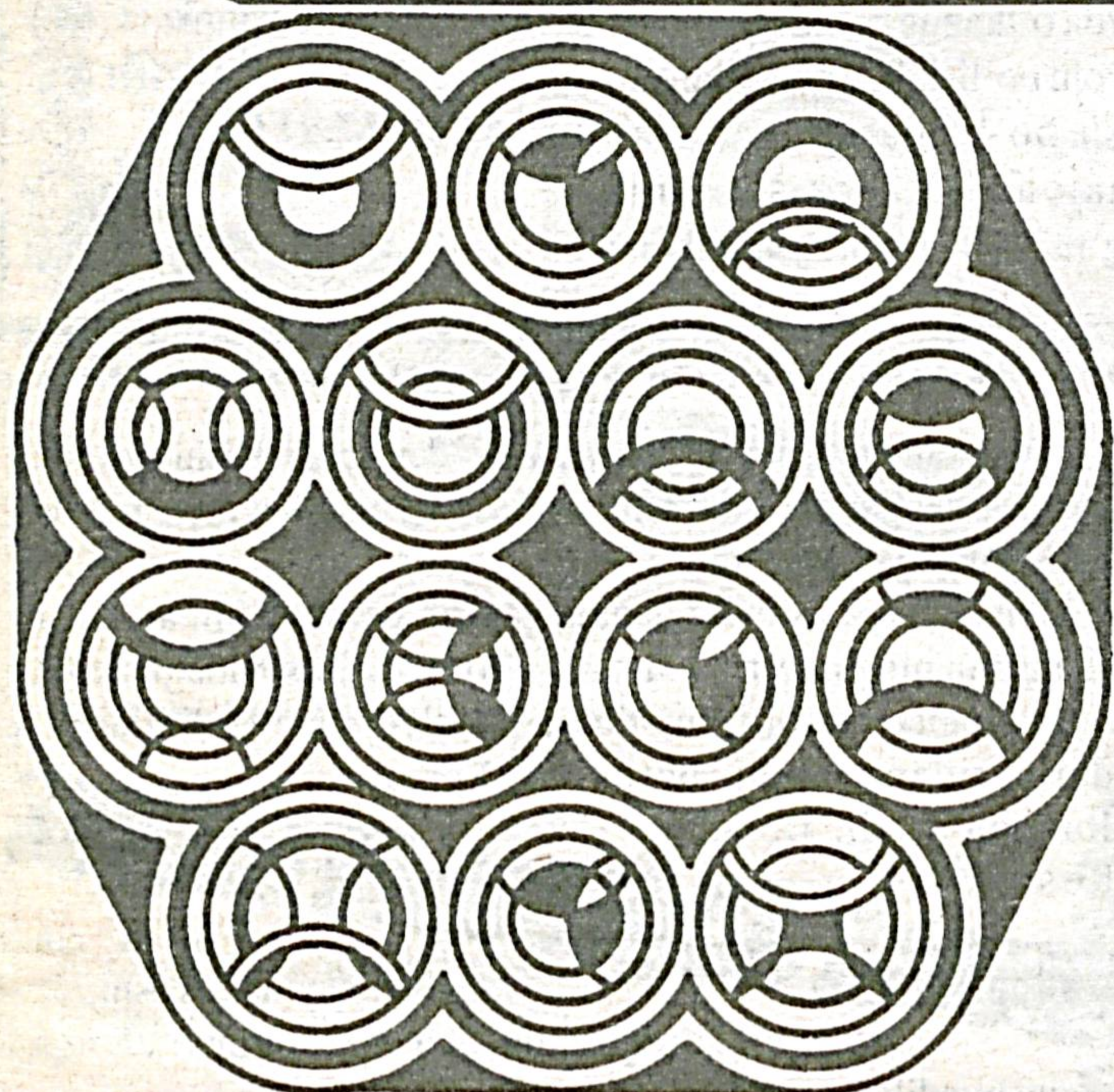
Aqlingizni charxlab bilimingizga bilim qo'shadigan Foziljon akangizni yaxshi taniysiz-a? Ha, F.Oripov uzoq yillardan beri mamlakatimiz matbuotida o'zining krossvord, chaynvord, topishmog'u jumboqlar hamda so'z o'yinlari bilan o'quvchi diqqatini tortib, mehrini qozona olgan ijodkordir. Foziljon Oripovning qizi, tengdoshingiz, Kamolaxon bu yil Toshkent madaniyat kollejiga o'qishga kirdi va otasining «xatolari»ni topib, topishmoqlariga hoziravoblik qilishi o'laroq o'zi ham sevimli «Tong yulduzi» gazetasiga krossvord, chaynvordlariga so'z o'yinlarini qo'shib, sahifa tayyorlab kelibdi. Kamolaxonga minnatdorchilik bildirgan holda siz aziz bolalardan jumboqlar javobini kutib qolamiz. O'ylaymizki, bundan ruhlangan Kamola Oripova o'zining yangi boshqotirmalari bilan o'quvchilar diqqatini tortadi va otasi kabi mehrini qozona boradi.



SO'Z O'YINI

Shaklda berilgan «kun» so'zining har safar bittadan harfini o'zgartira borib, bo'sh kataklarga yozing. Eng so'ngida «yil» so'zi hosil bo'lsin.

Boshqotirmalar

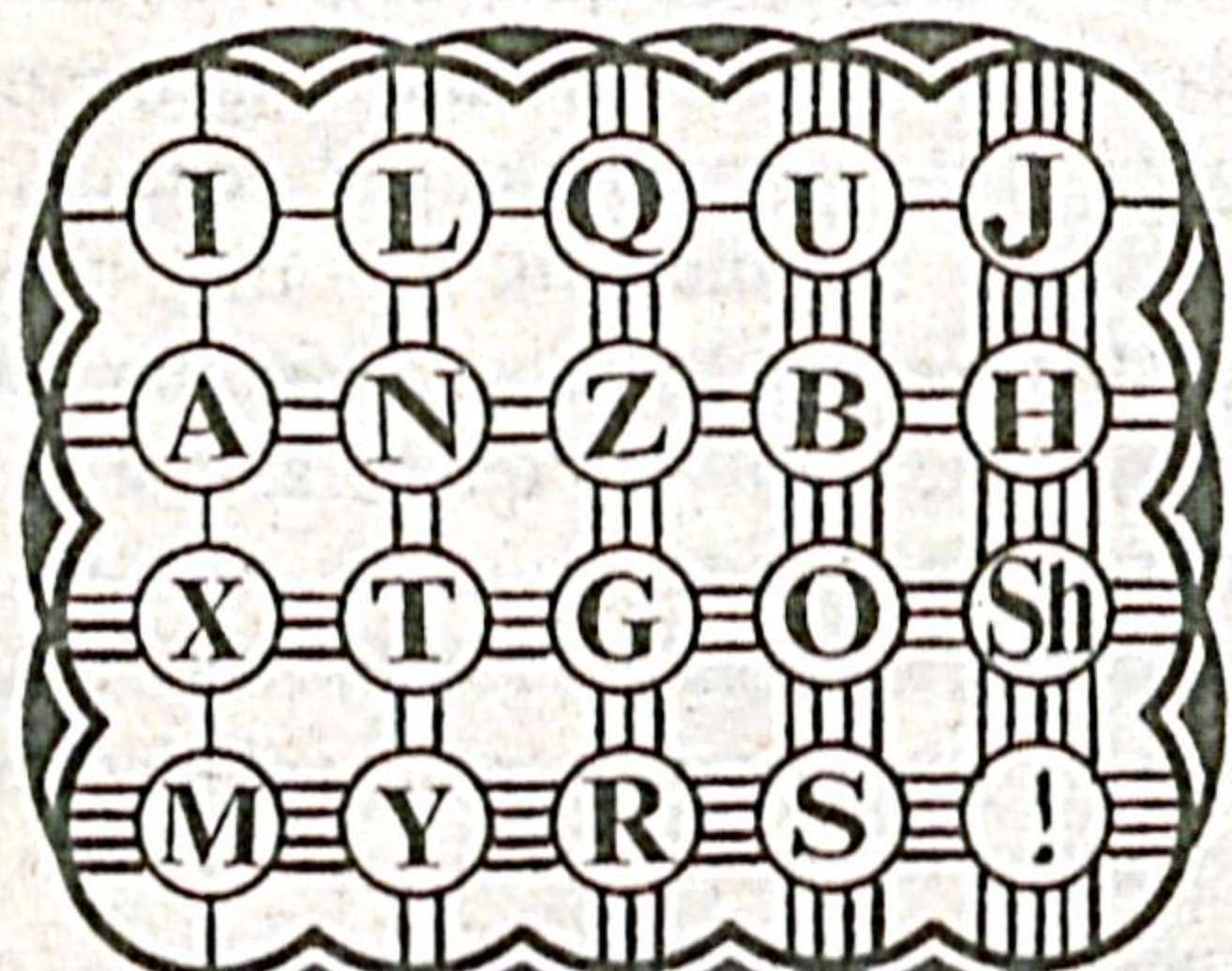
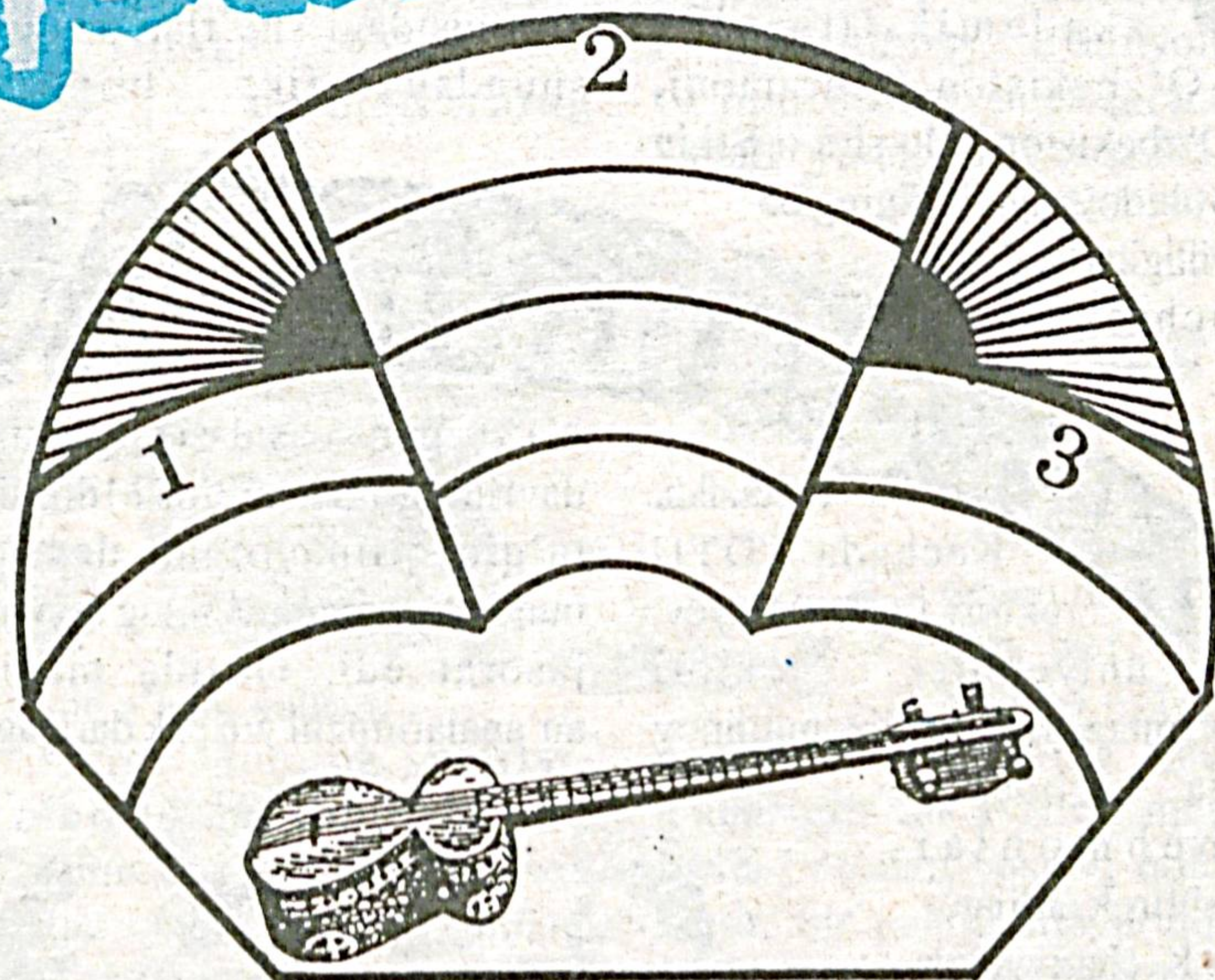


DIQQATINGIZNI SINAB KO'RING

Aylanalardan ikkita bir xilini qisqa muddatda topish bilan diqqatingizni sinab ko'ring.

MUSIQIY JUMBOQ

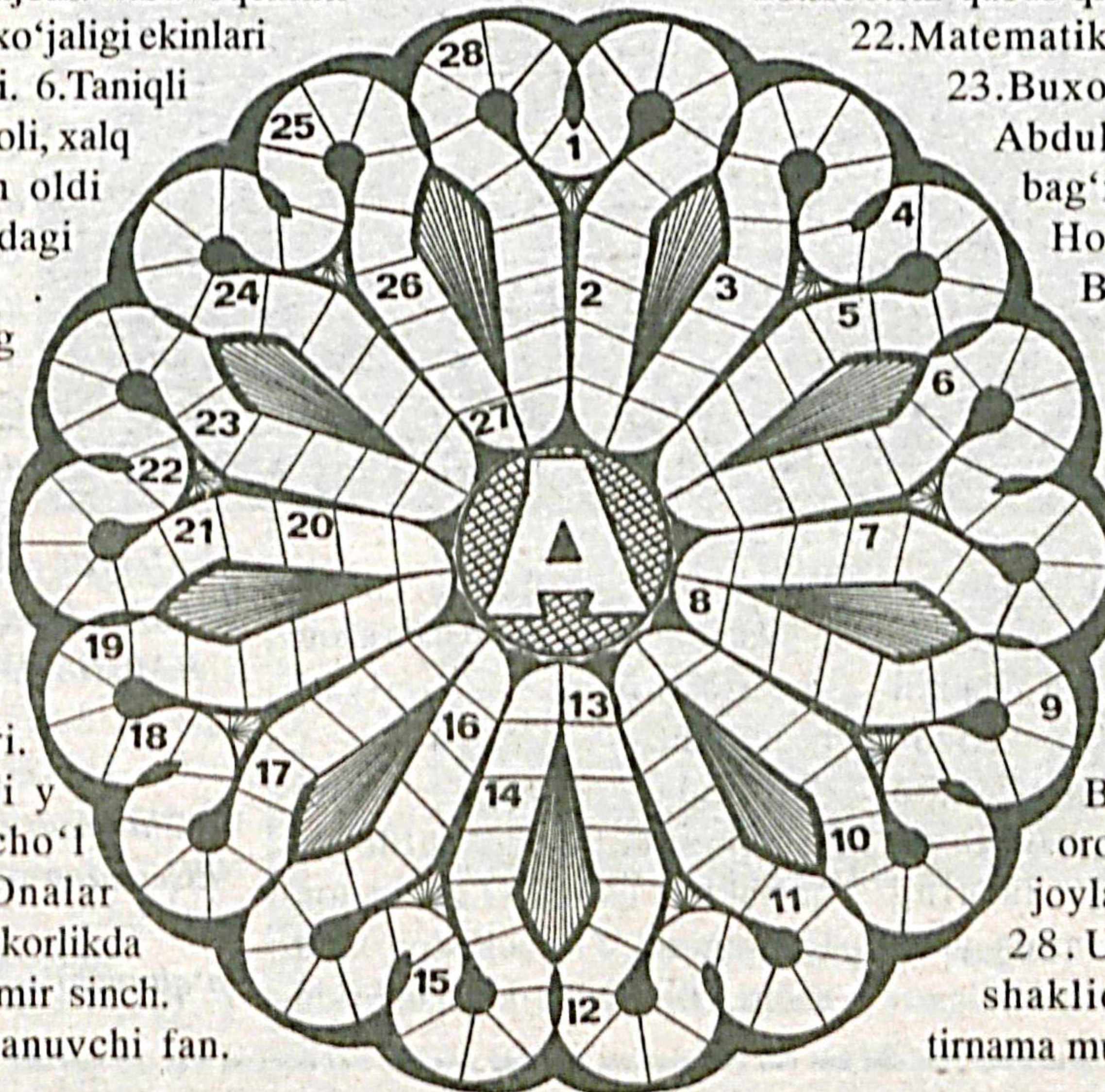
Chizmadagi musiqa asbobi nomi bilan tugallanadigan uchta cholg'u asbobi nomini topib, raqamli xonadan boshlab yozing.



"A" HARFI CHAYNVORD

1. Yer sharini o'rab olgan va u bilan birga aylanuvchi havo qobig'i. 2. Qit'a. 3. Tikuvchi foydalanadigan anjom. 4. Suvoqchilik asbobi. 5. Qishloq xo'jaligi ekinlari parvarishi majmui. 6. Taniqli o'zbek direjyor ayoli, xalq artisti. 7. Bayram oldi kuni. 8. Yevropadagi davlat. 9. Organizmning tuzilishi to'g'risidagi fan. 10. Farg'onalik ustoz muallim, O'zbekiston xalq o'qituvchisi. 11. Sirk san'atiga monand sport turi. 12. Janubiy Amerikadagi cho'l hududi. 13. Onalar qo'shig'i. 14. Binokorlikda qo'llaniladigan temir sinch. 15. Koinotni o'rganuvchi fan.

16. Yer sharining shimoliy hududi. 17. Eng ulkan ilon. 18. Daraxt. 19. Qit'a. 20. Yaqin kishi. 21. Isbotsiz qabul qilingan haqiqat. 22. Matematika fani sohasi. 23. Buxoro hukmdori Abdulloxon II ga bag'ishlab muarrih Hofiz Tanish Buxoriy tomonidan 1584-90 yillarda yozilgan nodir asar. 24. Havo transporti majmui. 25. Apenning va Bolqon yarim orollari oralig'ida joylashgan dengiz. 28. Uchburchak shaklidagi qadimiy tirnama musiqa asbobi.



CHIZIQLARDAGI JUMBOQ

Chizmaning yuqori qismi - jumboqning «ochqich»i hisoblanadi. Pastki qismidagi barcha kesishgan chiziqli aylanaga o'xshash joyni ochqichdan aniqlab, harflar bilan almashtirib, jumboqni hal eting. Bunda qatorlar bo'yicha mumtoz mutafakkir shoir Nizomiy Ganjaviy merosiga mansub ikki misra hikmatli so'zlari ayon bo'ladi.

Yaqinda Sobir Rahimov tumanida joylashgan 46- o'rta maktabda boshlang'ich sinf o'qituvchilari va uslubshunoslari uchun tuman kengashi bo'lib o'tdi. Kengashda ko'plab maktablarning o'qituvchilari ishtirok etishdi. Ma'mura Yormuhammedova rahbarligidagi maktab jamoasi mehmonlarni juda iliq qarshi olishdi. Kengashning tashkiliy masalalariga tuman Xalq ta'limi uslubshunosi Farida opa bosh-qosh bo'ldilar.

Tadbirga kelgan mehmonlar birinchi navbatda mazkur maktabning 1- «B»

sinf o'quvchilari ishtirokidagi «Alifbe bayrami»da qatnashishdi. Bolajonlarning sahnadagi chiqishlari, o'zlarini erkin tutishlari ushbu sinfning jonkuyar rahbari savodxonlik bayramiga ishtiyoq bilan

hamisha hukmron. Matematika darsini «Robinson Kruzo oroliga safar» noan'anaviy tarzda o'tkazishdi. Qaroqchilar, hindular hujumi, ularning adadi, qutulish yo'llarini matematik

emas, amaliy mashg'ulot bo'ldi. Maktabning faol o'qituvchilaridan L. Sodiqova 4- «B» sinfida ona tilidan, M. Isayeva 4- «A» sinfida

yaqqol namoyon etishdi. Darslarni ko'rgazmali tarzda o'tishida boshlang'ich sinflar bo'yicha maktab ilmiy bo'lim mudiri Halima opa Mashupinaning ham ulkan hissalarini qo'shilgan.

Sobir Rahimov tumanidagi 46- o'rta maktabning ahil jamoasiga omadlar yor bo'lishini, yosh barkamol avlodga ta'lim-tarbiya berishda, kelgusida istiqloлга erishgan hur diyorimizning bundanda rivojlanishiga o'z hissalarini qo'shishlariga biz ham tilakdoshmiz.

Nargiza

ABDULLAYEVA.

BIZDA NAMMA «XON» VA «BEK»

tayyorgarlik ko'rganligini isbotlab turardi.

Yoqutxon Dadaxo'jaye va rahbarlik qilayotgan 3- «A» sinfida matematikadan ochiq dars bo'lib o'tdi. Undagi o'quvchilar bilan o'qituvchi munozaralari, muomalalarining go'zalligini ham ta'kidlash joiz. Chunki ular o'zaro faqat «siz»lab gapirishar, ismlarga esa «xon», «bek» qo'shimchalarini qo'shib murojaat qilishardi. Bunday ilqlik bu sinfda

jumboq asosida tashkil qilishibdi. Undan tashqari ko'p sarguzashtlar shohidi bo'lgan mehmonlar darsga yuqori baho berishdi.

Keyingi sinf 1- «A»da esa «Odobnoma»dan ochiq dars edi. Sinf rahbari Munavvar Isroilovani o'z onasidek ko'radigan o'quvchilar «Vatanni sevmok iymondandir» mavzusidagi darsni hamisha xotirlab yurishsa kerak. Chunki haqiqiy odob-axloqdan nazariy

o'qishdan, M. Yunusova 2- «V» sinfida mehnatdan ochiq dars o'tkazishdi. Olib borilgan ochiq darslar mehmonlarga juda bir iliq taassurot qoldirdi. Bundan tashqari kengash qatnashchilari S. Nuritdinovning 2- «D» sinfida «Konstitutsiya alifbosi saboqlari»dan noan'anaviy tarzda o'tkazilgan darsning ham guvohi bo'lishdi. Bolajonlar hali yosh bo'lishlariga qaramay jonajon O'zbekistonimiz to'g'risida o'zlarining bilimlarini

Toshkent Davlat Texnika universiteti qoshidagi Chilonzor akademik-litseyida O'zbekiston Qahramoni, O'zbekiston xalq shoiri Erkin Vohidov tavalludining 65 yilligiga bag'ishlab uchrashuv

Litseyning ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi G. Sobitova shoirning serqirra ijodi haqida to'xtalib, uning Vatan mavzusidagi she'rlari haqida shunday fikr bildirdi:

Vohidov sahnaga taklif etildi va o'z so'zida quyidagilarni aytib o'tdi:

- Ushbu kechani tashkil qilganlarga katta rahmat.

Ayniqsa, meni bolalikka qaytargan,

XALQ SHOIRIGA EHTIROM

o'tkazildi. Kechada TDTU rektori Q.R. Allayev, universitet rektori o'rinbosari A.A. Nizomitdinov va boshqa mehmonlar ishtirok etdilar.

Kecha avvalida litsey o'qituvchilari tomonidan tayyorlangan E. Vohidovning hayot va ijod yo'li aks ettirilgan hujjatli film namoyish qilindi. So'ngra litsey o'quvchilari shoirning she'rlaridan namunalar o'qidilar, sahna asarlaridan parchalar namoyish qildilar. Kechada E.



Vohidovning rus tiliga tarjima qilingan she'rlari ham yangradi. Ayniqsa, 3- bosqich talabasi Roziya Yoqubova «Nido» dostonidan monolog ijro etilganda zalda yig'ilganlarning ko'zlarida yosh qalqidi.

ko'tardi. Vatanparvarlik g'oyalarini shakllantirishda shoir she'rlarining ahamiyati beqiyosdir.

Shundan so'ng yig'ilganlarning gulduros qarsaklari ostida O'zbekiston Qahramoni, O'zbekiston xalq shoiri, Oliy majlis deputati Erkin

hayot yo'lini jonlantirib bergan film menga juda yoqdi.

Endi men O'zbekistonning buyuk kelajagini yaratuvchisi bo'lgan aziz farzandlarimga murojaat qilmoqchiman. Aziz farzandlarim! Siz O'zbekistonimizning kelajagidirsiz. Sizlardan umidimiz juda katta. Sizlarga ota sifatidagi nasihatim shuki, ko'proq o'qing, o'rganing. Qiyinchiliklardan qo'rqmang. Adabiyot,

she'riyat olami hamisha Sizlarga hamroh bo'lsin!

BMUHAMMAD XO'JAYEVA, G. TOJIYEVA,

TDTU qoshidagi

Chilonzor akademik-litseyining adabiyot fani o'qituvchilari.

«Dunyoni muhabbat ushlab turadi», deyishadi. Kishi atrofida yaxshi odamlar borligini bilib yashasa, qalbida sevinch, ruhida yengillik paydo bo'ladi.

Men sizlarga ustozim haqida gapirib bermoqchiman. Ular shahrimizning interneshnl xauz - Toshkent litseyidagi fidoyi o'qituvchilardan biri, rus tili va adabiyot hamda din tarixi darslaridan saboq beruvchi Feruza Ibragimovadir. Do'stim desam

USTOZ OLDDIDAGI QARZ

ham yanglishmayman. Yoshimiz katta farq qilsa-da, ular meni doim o'zlariga yaqin tutadilar.

Bayram kuni edi. Xiyobonda oyijonim bilan aylanib yurib, o'qituvchimni ko'rib qoldim. Ularning ham yonlarida onalari bor edilar. Men oyijonimning qo'llaridan tutib, ustozimning yonlariga yetakladim. Biz onalarimizni tanishtirdik. Ustozim esa oyilariga meni «eng yaxshi o'quvchim» - dedilar kiftlarimni silab. O'sha damda qanchalik xursand bo'lganimni tasavvur ham qilolmaysiz. To'g'ri, avvaliga juda qattiqqo'l bo'lib ko'ringan bo'lsa-da, keyinchalik ularning ajoyib inson ekanliklarini sezdim. Ko'pincha litseyga birga borib kelar edik. Ular o'zlari yozgan she'rlaridan o'qib berardilar.

Biz ustozimdan ko'p narsani o'rgandik. Ayniqsa, din tarixi faniga juda qiziqamiz. Turli dinlar tarixi haqida ma'lumot berar ekanlar, ularning barchasini puxta o'rganganliklarining shohidi bo'lamiz. So'ngra dinlar o'rtasidagi o'zaro farqlaru o'xshashliklarni ko'rib chiqamiz. Savol-javoblar esa darsimizga yanada qizg'inlik bag'ishlaydi. Shu tarzda har bir dars o'zgacha ruhda o'tadi. Goho o'ylab qolaman. Shunday ustozlarning, insonlarning oldidagi qarzimni qanday ado etarkanman-a! Axir Hazrat Navoiy bekorga aytmaganlar:

Haq yo'linda kim senga bir harf o'qitmish ranj ila, Aylamak bo'lmas ado oning haqin yuz ganj ila.

Nigora MuHammad Amin qizi, Interneshnl xauz - Tashkent litseyi 10- «S» sinf o'quvchisi.

BILAG'ON BOLALAR DIQQATIGA

Siz «Tong yulduzi» sahifalarida uchraydigan xatolarni albatta topib, bizga yozib yuboring. Chunki atayin bilag'on va topag'onligingizni sinash maqsadida harflar tushirib qoldiriladi yoki qo'shib qo'yiladi. Tinish belgilari o'z o'rnida ishlatilmaydi... Maqsadimiz bilimli bo'ling. Chunki osmonni yulduzlar yerni esa bilimlilar bezar.

JUG'ROFIYAPAN
TEST
SAVOLLARI

1. Bahrain situated in

- A. Asia
B. Europe
C. Africa
D. Australia

2. Van is a lake of

- A. Brazil
B. Norway
C. Turkey
D. Italy

3. Lisbon is the capital of

- A. Spain
B. Portugal
C. France
D. Holland

4. Greenland belongs to

- A. Denmark
B. England
C. USA

Gazetamizning aziz va muhtaram o'quvchilari!

Bugungi darsimizdagi test savollari barcha bilishi shart va juda qiziqarli bo'lgan fan — jug'rofiyaga bag'ishlanadi.

INGLIZ TILINI O'RGANAMIZ



WE LEARN ENGLISH

Dear readers of our newspaper!

Today our lesson of English is about geography. Try to answer the following tests!

D. Scotland

5. Kito is the capital of

- A. Bolivia
B. Ecuador
C. Chile
D. Honduras

6. Alpes are the

- A. rivers
B. cities
C. mountains
D. continents

7. Ben Nevis is the highest mountain of

- A. Africa
B. Great Britain

C. Asia

D. France

8. Vermont and Rhode Island are the smallest of USA.

- A. cities
B. states
C. rivers
D. lakes

9. Austin is the capital of

- A. Texas
B. Arizona
C. Arkansas
D. Florida

10. Nashville is the

capital of

- A. New York
B. Alabama
C. Tennessee
D. California

11. Hollywood is situated in

- A. Nevada
B. Nebraska
C. California
D. Vermont

12. Las-Vegas is situated in

- A. Virginia
B. Nebraska
C. Nevada

TESTS
FROM
GEOGRAPHYD. Utah
13. Atlanta is the capital of

- A. Georgia
B. North Dakota
C. North Carolina
D. New Jersey

14. The Dead Sea situated in

- A. Egypt
B. Jordan
C. Syria
D. Iraq

15. The Golan Hills are situated in

- A. Holland
B. Syria
C. Germany
D. Saudi Arabia

Шкопых КАРМБЕК
майяладу.

TOPISHMOQLAR

Yozgan ishing bo'lar puxta,
Gap so'ngida qo'ysang ... (Nuqta)

Yakka bo'lsam yotaman ishsiz bekor,
Ko'payishsak tiklanib qolar devor. (G'isht)

Tik boqolmay, ko'zlaringga to'lar yosh,
Qudratimga butun olam egar bosh. (Quyosh)

Kuz faslida daraxtni etganda tark,
Yerga tushib xazonga aylanar.... (Bang)

Haqiqatni ko'rmoq bo'lsang menga boq,
Qorani men deyman qora, oqni oq. (Ko'zgu)

Tog'ni teshib kirgan uzun yo'lak bor,
Biling do'stlar, atashadi uni ... (G'or)

Tunukasi yalt-yult qilib etar rom,
Xonadoning qor-yomg'irdan saqlar ... (Tom)

Ko'p yeganda tishlaringga berib pand,
Qoraytirar shirin-shirin oppoq ... (Qand)

Jahongir MIRZAALIYEV.

Aziz qizlar, «Shuba» deb nomlanuvchi salatni o'rganib olsangiz, u juda mazali hamda sog'lig'ingizga foydalidir. Uyingizga mehmon kelmoqchi bo'lsa ham bu s a l a t n i tayyorlasangiz dasturxoningiz o'zgacha tus oladi.

Masalliglar: 3-4 dona qizil sabzi, 3-4 dona qizil lavlagi, 3-4 dona kartoshka, 5 ta tuxum, mayonez, tuz va ozgina kashnich.

Tayyorlanishi: Kartoshka, sabzi, qizil lavlagi, tuxumlarimizni pishirib olamiz. Har birini norin xamiri to'g'ralgandek to'g'rab olamiz, tuxumni esa ularga nisbatan maydaroq to'g'raymiz. Masallig'larimizni

to'g'raganimizda har birini alohida idishlarga solamiz, aralashtirib yubormaymiz. To'g'rab olingach, chiroyli patnisga yoki laganga birinchi

OCHIL DASTURXON



to'g'ralgan qizil lavlagi solib tekis qilinadi, ustidan 1-2 osh qoshiq mayonez bir tekis qilib surtiladi, keyin sabzi ham shunday solinib ustidan yana

mayonez surtiladi. Kartoshkani terganimizdan so'ng mayonez kamroq quyamiz. Shu tariqa masalliq tugaguncha terib, oxirida to'g'ralgan tuxumimizni sepamiz. Har bir masalliq terilganda ozgina-ozginadan tuz sepib chiqiladi.

Tayyor bo'lgan salatimiz tog'ga o'xshab chiqadi. Uning ustini o'zimizning qobiliyatimizga qarab ko'katlar yordamida bezatamiz.

Salatni patnis yoki laganing o'zida dasturxonga qo'yamiz. Uni tortga o'xshab kesamiz likopchaga solib beriladi. Nafaqat mehmonlar, balki oila a'zolarimizga ham bu salatni tayyorlab bersak, yaxshi bo'ladi, chunki bu salat juda vitaminlarga boy salattir.

Shahlo MUTALOVA.

Aziz bolajonlar! Kundalik hayotimizda har kuni nonni iste'mol qilamiz-ku, lekin nonning hammamiz ham necha yoshdaligini bilmasak kerak? Noz - ne'matlarning

muzeida bundan 3400 yil muqaddam yopilgan non namoyish etilmoqda. Yer yuzida non paydo bo'lishi bilan insoniyat taraqqiyotining va dunyoni tushunishning boshqacha, yanada yuqori bosqichiga ko'tarildi. «El

NON NECHA YOSHDA? qadri tug'ishgan bilar, non qadri yetishtirgan» degan hikmatli gap bor. Bir boshqoq - 1,35

eng a'losi, sultoni - non. Mumtoz shoirlar, olamga mashhur olimu allomalar bu ne'mat xususida bejiz qalam tebratmaganlar. Xo'sh, non necha yoshda? U Misr ehromlaridan ham qadimiy. Nyu-York shahri

gramm don demakdir. Agar g'allazorda bir kvadrat metr joyda bittadan boshqoq qolib ketsa, bir gektar maydonda 13,5 kilogramm don yo'qolgan bo'ladi.



Ko'ylagim, bor ko'ylagim,
Kiysam kelar o'ynagim,-

deydi Rohilaxon MUHAMMEDOVA.

Tengdoshlaring

Boshlang'ich sinfdan yuqoriga o'tgan o'quvchilarim juda qobiliyatli ekan. Ularning she'r va maqolalari-yu ertaklari tahrirga unchalik muhtoj ham emas, nazarimda. Ularning namunalari maktab devoriy gazetasida bir necha marotaba e'lon qilingan. Sizlar ham o'qib, baho bering bolajonlar.

Nasiba MIRSOATOVA,
Toshkent shahri, Mirzo Ulug'bek tumanidagi
187- maktabning
ona tili va adabiyot o'qituvchisi.

YOSH VATANPARVARLAR



Kuni kecha maktabimizda O'zbekiston Qurolli kuchlari tashkil etilganining 10 yilligiga bag'ishlangan katta tadbir bo'lib o'tdi. Ushbu kechada yoshlarni vatanparvarlik, yurtga sadoqat ruhida tarbiyalash, ayniqsa, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 52-

moddasiga binoan «O'zbekiston Respublikasini himoya qilish har bir fuqaroning burchidir» shiori ostida olib borilayotgan sa'y-harakatlar o'z aksini topdi. Maktabimizdagi bayram kechada qatnashgan harbiy, mehnat faxriylarining chiqishlari, o'z hayot tajribalaridan so'zlagan maroqli suhbatlari bizni hayajonga soldi. Biz qariyalarimizni e'zozlashimiz darkorligini chuqur his etdik. Shuningdek, bayramga xos va mos bo'lgan sahna bezaklari, maktabimiz o'quvchilarining she'r va qo'shiqlari, qizlarning harbiycha raqslari yig'ilganlarga o'zgacha bir kayfiyat bag'ishladi. Qolaversa, bayramimiz 2001 yil 14 dekabrda 2002 yil 14 yanvargacha o'tkazilgan «Ommaviy Vatanparvarlik oyligi»ning yakuni bo'ldi.

Madina IMOMBOYEVA,
5- sinf o'quvchisi.

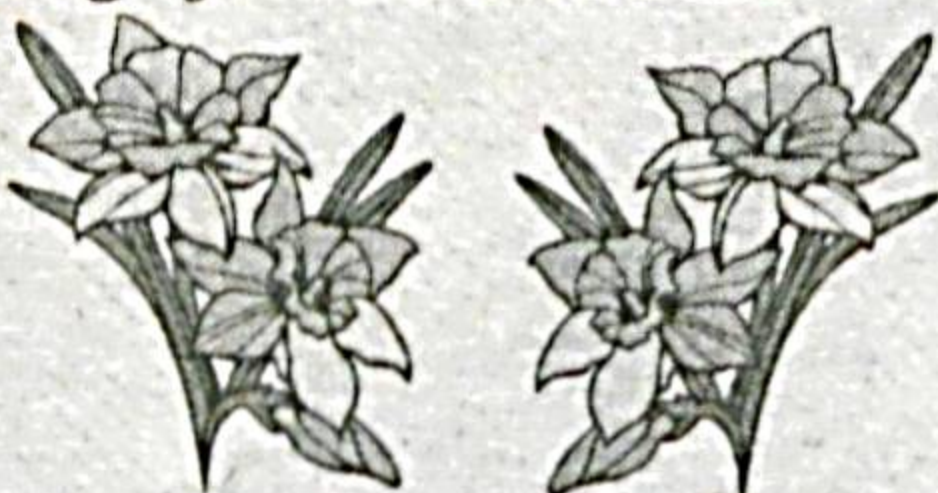
ODOB VA OFTOB

Dunyo go'zalligi
Quyosh oftobi.
Inson go'zalligi
Uning odobi.

Oftob chechakdir
Bog'u rog'larga.
Odob chechakdir
Ulug' zotlarga.

TOG'AJONIM KO'RINMAS

Gullar so'lsa, tirilar,
Qish ham kelib chekinar.
Nega odam tirilmas,
Tog'ajonim ko'rinmas.



Quyosh nurin sochadi,
Shamol qalbim ochadi.
Endi gulim tirilmas,
Tog'ajonim ko'rinmas.

Bog'imdagi gul so'ldi,
Sabr kosasi to'ldi.
Yolg'izlikka qalb ko'nmas,
Tog'ajonim ko'rinmas.
Gulhaya KARIMQULOVA,
5- sinf o'quvchisi.

Q a d i m - q a d i m
zamonda, bilmadim qay
tomonda, anhor bo'yida bir
majnuntol o'sar ekan. Suv
shunday mavjlanib oqarkanki,

to'kib, shoxlarini sindirib, suvga
sakrab cho'mila boshlashibdi.
Majnuntolga ozor bergan
bolalarni ko'rgan anhor

MAJNUNTOL VA ANHORNING DO'STLIGI

majnuntol unga termulib
o'tirarkan. Kunlarning birida u
novdalarini astagina suvga
tushiribdi. Suv ham shuni kutib
turgandek novdalarni o'ynab,
barglarni g'ubordan tozalabdi.
Bundan majnuntol quvonib
ketibdi. Shu payt bir to'da
bolalar kelib majnuntolning
novdalariga osilib, barglarini

g'azablanibdi. Ularni
oqizib nariroqqa eltib
qo'yibdi. Anhorning
tezoqarligidan qo'rqqan bolalar
shu-shu majnuntolga osilib
cho'milmaydigan bo'lishibdi.
Majnuntol esa anhorning
g'amxo'rligidan quvonibdi. Ular
doimo bir-biriga yordam qo'lini
cho'zishga ahd qilishibdi.

Dilobar MIRSOATOVA,
5- sinf o'quvchisi.

O'TGAN SONDAGI SO'ZLI TOPISHMOQLARNING JAVOBI.

Anagramma: Kongo-Kogon. Gazli - Lazgi. Vena - Neva.
Mali - Lima.

Bizni o'rab turgan muhit, ya'ni havo-suv, tuproq-osmon beg'ubor bo'lmog'i darkor. Chunki biz onatbiat qo'ynida yayrab havosidan to'yib-olamiz, ariq va suv ichamiz. Ona meva-chevalardan Katta shaharlardan, Navoiy, Olmaliqdan zavodlarning



o'samiz, toza to'yib nafas hovuzlaridan zilol yerimiz yetishtirgan bahramand bo'lamiz. ya'ni Chirchiq, o'tayotib kimyoviy quvurlaridan

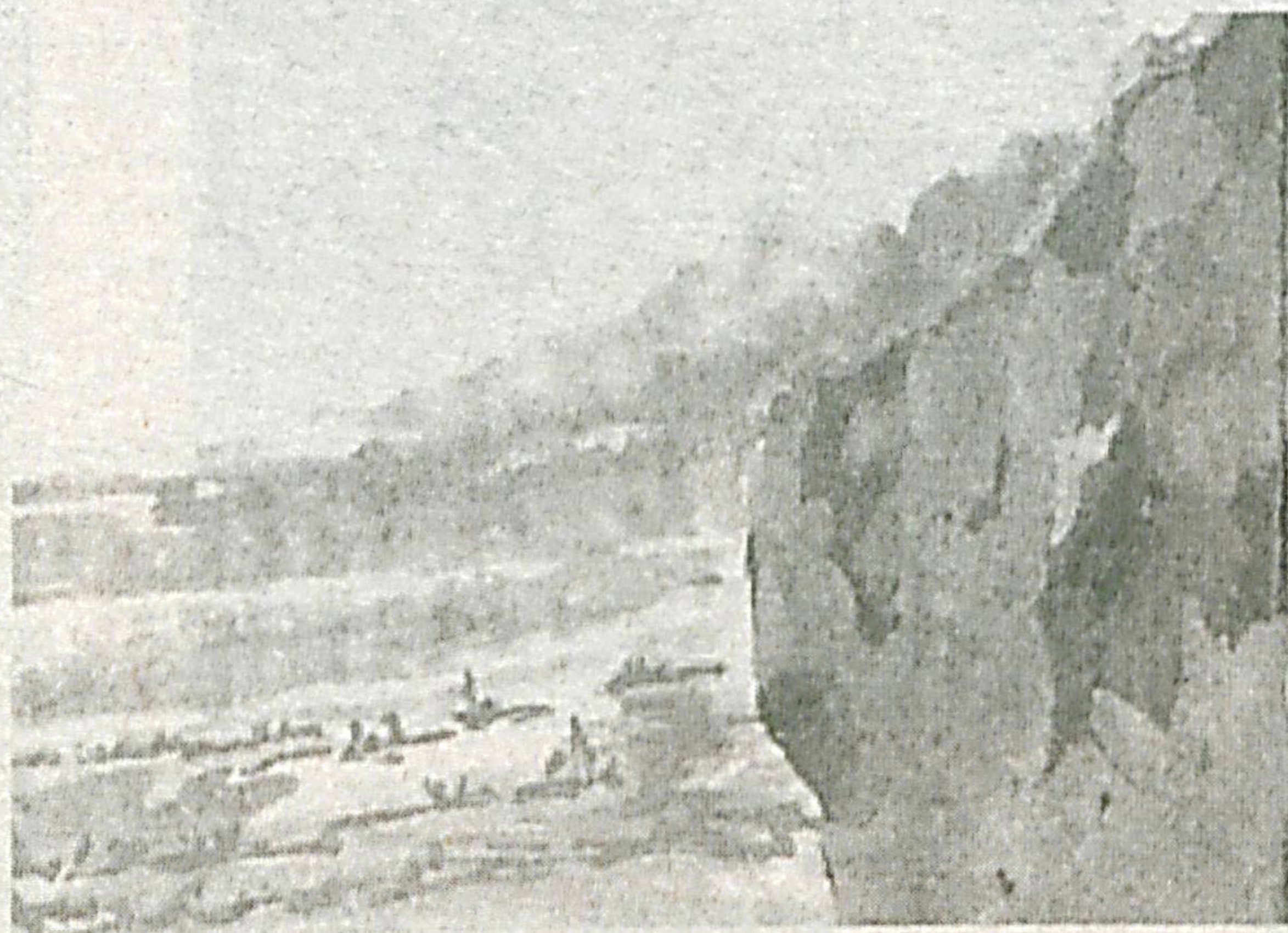
BEG'UBOR TABIAT

chiqayotgan qora tutunlarni ko'rib bahri diling xira bo'ladi. Axir bu tutunlar kelajak avlod sog'lig'iga zarar yetkazadi-ku. Nahotki, tutunlarni ushlab qoluvchi filtrlar o'rnatish qiyin bo'lsa. Yana ekologik talabga javob bermaydigan avtomobillarni aytmaydiganmi?! U ham mayliku-ya, suvga, belgilanmagan joyga axlat tashlayotgan odamlarning ko'zi qayoqqa qaraydi? Tabiatni obodonlashtirish, atrof muhitni toza saqlash har birimizning qo'limizda. Kelinglar, o'z tevaragimizni ozoda tutaylik. Shunday tarzda barcha bab-baravar harakat qilsa, ekologiyamiz toza bo'ladi.

Umid AHMEDOV,
5- sinf o'quvchisi.



Sanjar Fayzullayev
chizgan suratini «Tog' yonbag'ri qo'ynida» deb atabdi.



O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Muassislar:
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT MATBUOT QO'MITASI, O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI, «KAMOLOT» YOSHLAR IJTIMOYIY HARAKATI, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» XAYRIYA JAMG'ARMASI

BOSH MUHARRIR:
Umida ABDUAZIMOVA
TAHRIR HAY'ATI:
Shuhrat AHMEDOV,
Jamoliddin FOZILOV,
Oynisa MUSURMONOVA,
Qahramon QURONBOYEV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Po'lat MO'MIN,
Mukarrama MURODOVA,
Tohir MULLABOYEV,
Ergashvoy SARIQOV.

Noshir
«Ijod dunyosi»
nashriyot uyi.

Gazeta «Ijod dunyosi»
nashriyot uyi kompyuter
bo'limida terib
sahifalandi.

Hajmi A-3, 2 bosma
taboq.

«Sharq» nashriyot-
matbaa aksiyadorlik
kompaniyasida 46.291
nuxsada ofset usulida
bosildi.

Korxona manzili:
«Buyuk Turon»
ko'chasi, 41.

Buyurtma № T-71

Gazetani

Muhabbat

MAXSUDOVA

sahifaladi.

Navbatchi:

Temur RO'ZIMATOV

Ro'yxatdan o'tish
tartibi № 000137
Manzilimiz: 700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi,
30-uy.

Tel: 144-62-34.
144-63-08